

Kommunstyrelsen

Kommunchefens rapport september 2007

Som ett led i arbetet med ett av våra strategiska utvecklingsområden ”Kvalité och service”, nyttjar vi flera olika kanaler. Bland annat deltar Tyresö kommun för närvarande i två projekt för att utveckla nya forum och kontaktytor med medborgarna.

För att ytterligare utveckla vår verksamhet gör vi attitydundersökningar bland medborgarna varav två redovisas vid dagens sammanträde. Därutöver gör vi också kontinuerliga brukarundersökningar. Ett exempel på detta är socialnämndens kvalitetsundersökning av äldreomsorgen som presenteras i veckan.

Medborgarpaneler

Sveriges Kommuner och Landsting inbjuder kommuner och landsting till att delta i projektet ”medborgarpaneler”. Syftet är att pröva och utveckla medborgardialogen genom metoden medborgarpanel där medborgarna görs delaktiga genom att delta i paneler över Internet och SMS.

Utgångspunkten är att utvecklingen av medborgarnas delaktighet och engagemang har blivit en allt viktigare fråga för kommuner och landsting. Detta utifrån de utmaningar som vårt demokratiska samhälle står inför med färre medlemmar i de politiska partierna, stora skillnader i valdeltagande, lågt förtroende för politiker och ett allt mer divergerat samhälle.

För att uppnå engagemang och ett större ansvarstagande för den lokala samhällsutvecklingen hos medborgarna behöver kommuner och landsting utveckla system där medborgardialogen blir en naturlig del i styrningen av organisationen och där resultaten av dialogerna ingår som underlag inför beslut. För att utveckla system för medborgarnas delaktighet krävs olika metoder utifrån, dels aktuell fråga, dels olika målgrupper.

En metod som har prövats under ett antal år är medborgarpaneler. I Storbritannien har medborgarpaneler använts i stor omfattning som ett led i arbetet med att modernisera offentlig verksamhet. Från början inbjöds ett representativt urval av medborgare till fysiska möten för att diskutera aktuella frågor. Utvecklingen av medborgarpanelerna har nu gått mot att allt fler kommuner i Storbritannien infört e-paneler och SMS-paneler. Kommunerna har också frångått kravet på representativitet och istället valt att bjuda in de som vill delta i en panel. Kommunen ansvarar för att de som inte kommer till tals i en panel fångas upp genom andra dialogmetoder. En grundtanke har varit att det ska vara lätt att delta och man ska kunna delta på vilken tid man vill och var man vill. Deltagarna behöver endast en e-postadress eller en mobiltelefon. Medborgarna erbjuds också möjlighet att välja hur delaktiga man vill vara i olika frågor, från att endast svara på frågor till att delta i en arbetsgrupp under en längre period. Liknande utveckling kan ses i Australien och på Nya Zeeland. Sveriges Kommuner och Landsting anser att de internationella erfarenheter som gjorts av medborgarpaneler är intressanta att pröva och utveckla i svenska kommuner och landsting som en metod för att ge de förtroendevalda ett vidgat underlag för beslut. Syftet är att både stärka demokratin och att öka effektiviteten i kommunen/landstinget.

Medborgardialog

Sveriges Kommuner och Landsting startade i början av 2006 projektet ”medborgardialoger”. Syftet med projektet är att stödja kommuner och landsting i att stärka den medborgerliga förankringen.

Bakgrunden till projektet är att utvecklingen av kommunernas och landstingens verksamhet är en ständigt pågående process som utsätts för ett starkt yttre tryck. Under de senaste 20 åren har utvecklingen gått från en i stort sätt regelstyrd verksamhet till en målstyrd organisation med långtgående delegering. Samtidigt har de ekonomiska och personella förutsättningarna förändrats. De ekonomiska förutsättningarna har under 1990-talet och 2000-talet varit kända med krav på besparingar och prioriteringar. Politikernas och tjänstemäns roller har förändrats med större krav från medborgarna på kvalitet i tjänsterna samtidigt som ekonomisk hushållning varit i centrum.

Färre som deltar i val trots att trenden bröts detta val, färre partimedlemmar i de politiska partierna, främlingsfientliga partiers framgångar i valen och ökad politikermissstro visar också att medborgarna har ett minskat förtroende för den representativa demokratin och att den medborgerliga förankringen har försvagats. Därför är en av kommunernas och landstingens största utmaningar inför framtiden att öka medborgarnas förståelse för olika prioriteringar och vägval och att involvera dem i viktiga frågor som rör samhällets utveckling. Medborgardialogen behöver integreras i kommunernas och landstingens demokratiarbete,

styrprocess och i utvecklingen av tjänster. I detta arbete behöver förtroendevaldas/politikers roller stärkas.

Förbundet inbjuder därför kommuner och landsting att med 1-2 politiker per kommun/landsting delta i ett nätverk för att utveckla medborgardialoger. Nätverket ska fokusera på att ge ny kunskap, forskningserfarenheter, goda exempel och erfarenhetsutbyte. Nätverket kommer att träffas 2-3 gånger per år under tre år.

Öppen redovisning av Tyresö kommuns kvalitetsundersökning av äldreomsorgen

I våras gjorde Blekinge FoU-enhet en omfattande enkätundersökning bland alla i Tyresö som har hemtjänst eller bor i särskilt boende. Metoden kallas för Kvalitetsbarometern. Samma undersökning har gjorts tidigare i andra kommuner, vilket gör att Tyresös resultat kan jämföras med andras.

Frågorna har handlat om vårdens kvalitet - vad de äldre eller deras anhöriga anser vara viktigt i äldreomsorgen och hur vi lyckas uppnå detta. Det handlar bland annat om tillit till personalen, deras kompetens och bemötande, möjligheter till social samvaro och aktiviteter, självbestämmande, måltider och om vården är av tillräcklig omfattning.

Syftet med undersökningen har varit att få veta vad de äldre tycker om vården och hur vi kan bli bättre. Vi har även tillfrågat personer som är yngre än 65 år och har hemtjänst. Undersökningen har omfattat både privat och kommunal omsorg.

Media hälsas välkommen att ta del av Kvalitetsbarometerns resultat!

Bo Engström från Blekinge FoU berättar om undersökningen. Föredragningen tar cirka en timme.

Tid: Onsdagen den 26 september 2007 kl 17.30

Plats: Hörsalen, C3L, Masten, Bollmora Gårdsväg 12 i Tyresö

Staffan Isling
Kommunchef